

Vischnaunca da Mustér

**Lescha davart igl encurir
cristallas e mineralias
ed il lavar aur**

2000

-
- Art. 1 Validitad
2 Egalitad dallas schlatteinas
3 Lubientscha da cavar cristallas e mineralias
4 Lubientscha per lavar aur
5 Cuoz dalla lubientscha
6 Intents scientifics ed excursiuns
7 Scamonds temporals
8 Scamonds locals
9 Sgols cun helicopter
10 Responsablidad
11 Refatga
12 Schurmetg dalla cava
13 Utensils lubi per lavar aur
14 Utensils e materials scumandai per lavar aur
15 Anfladas specialas da cristallas e mineralias
16 Survigilonza
17 Taxas
18 Diever dallas taxas
19 Cunterdretg
20 Tgisa
21 Castitgs
22 Retratga ni snegada dalla lubientscha
23 Mieds legals
24 Execuziun
25 Vigur

Art. 1

Validitad

Questa lescha regla il cavar cristallas e mineralias sco era il lavar aur independentamein dalla proprietad dil schischom. Ella vala per igl entir territori dalla vischnaunca da Mustér.

Art. 2

Egualitad dallas
schlatteinas

Las indicaziuns davart las persunas, las funcziuns e las professiuns en questa lescha serefereschon da principi ad omisduas schlatteinas, aschilunsch ch'ei seresulta buca enzatgei auter ord il senn dalla lescha.

Art. 3

Lubientscha da cavar
cristallas e mineralias

La lubientscha per cavar cristallas e mineralias vegn concedida a persunas naturalas che han cumplenu il 18avel onn e che possedan ina assicuranza da responsabladad enviers tiarzas persunas. Quella sto cuvierer sufficientamein donns materials e da persunas.

Per siglientar drova ei ina lubientscha supplementara. Quella obtegnan mo persunas sesentas en vischnaunca (scret d'origin) che han cumplenu il 20avel onn e che possedan in attest da siglientar. Per siglientar vegn incassau ina taxa supplementara

Il diever da tuttas maschinas ei scumandaus. En cass excepziunals sa la suprastonza communal lubir da duvra maschinas da furar cun incassar persunter ina taxa supplementara.

Lubientschas per siglientar e furar astgan vegnir dadas mo aschinavon ch'ils petents dattan caparra da prender dueivel risguard sin la protecziun dalla natira.

Art. 4

Lubientscha per
lavar aur

Per menar ed organisar gruppas a basa commerciala basegna ei ina lubientscha dalla suprastonza communal.

Il petent sto haver cumplenu 18 onns. Plinavon sto el esser en possess d'ina assicuranza da responsablad.

Per singulas persunas basegna ei negina lubientscha da lavar aur, aschinavon che quei succeda buca a basa commerciala.

Art. 5

La lubientscha per cavar cristallas e mineralias ei mintgamai valeivla per igl onn calendar.

Cuoz dalla
lubientscha

La lubientscha per lavar aur vala sil pli baul naven digl 1. da matg entochen ils 15 d'october. Igl ulteriur temps eis ei scumandau da lavar aur en tuts flums ed uals.

Art. 6

Persunas ch'enquoran cristallas e mineralias spirontamein per intents scientifics e che prendan a casa mo campiuns, obtegnan gratuitamein ina lubientscha da cavar cristallas. Ellas astgan duvrrar sulettamein puntga e marti.

Intents scientifics
ed excursiuns

Participonts d'excursiuns organisadas da cavacristallas drovan negina lubientscha.

Art. 7

Las fiastas principalas eis ei scumandau da lavar aur.

Scamonds temporals

Firaus e dumengias eis ei scumandau da cavar cristallas e mineralias.

Art. 8

Igl ei scumandau da cavar cristallas:

Scamonds locals

- a) en uals serrai;
- b) sigl intschess da plontaziuns e da lavineras;
- c) sin scarpas da sendas e vias.

Sche motivs impurtonts pretendan ei, sa la suprastonza communal restrenscher ni scumandar il cavar cristallas e mineralias era en auters territoris.

Duront lavar aur eis ei scumandau:

- a) da deviar uals e flums;
- b) da cavar giu e donnegiar terren carschiu suenter las rivas da flums ed uals;
- c) da donnegiar uors e rempars sco era ulteriuras ustonzas.

Plinavon sa la suprastonza communal decretar scamonds da lavar aur en loghens nua ch'ei vegn fatg surdiever ni ch'il prighel d'erosiuns periclitescha il contuorn.

Art. 9

Sgols cun helicopter

Sgols cun helicopter en connex cun l'explotaziun da cristallas e mineralias drovan ina lubientscha speciala dalla suprastanza communal.

Quella lubientscha vegn concedida mo en connex cul transport da cristallas gia explotadas.

Art. 10

Responsabladad

Il cavacristallas sco il lava-aur:

- a) Sto prevegnir a scadin donn, surtut enviars persunas, animals, baghetgs ed indrezs publics e privats.
- b) Ei responsabels per ils donns ch'el caschuna cun encurir cristallas e mineralias ed il lavar aur.
- c) Ha da rumir siu plaz da lavur, aschia ch'ei exista negin prighel per glieud ed animals.

Art. 11

Refatga

Donns caschunai entras il cavar cristallas ed il lavar aur ston vegnir refatgs entras il caschunader. Leu nua che quels donns vegnan buca refatgs ei la vischnaunca autorisada da refar quels sin donn e cuost dil caschunader suenter haver visau quel.

Art. 12

Schurmetg dalla
cava

Ha il cavacristallas aviert in fuorn, denton aunc buca finiu l'explotaziun, vala quel per occupaus, aschinavon ch'il cavacristallas lai anavos in u plirs uaffens, silmeins denton ina puntga e marca il fuorn cul num e datum. Durent ils proxims dus onns astga in fuorn occupau buca vegnir explotaus d'autras persunas.

In cavacristallas astga occupar silpli dus fuorns en vischnaunca; en mintga cass buca entiras preits crap.

Per il lava-aur exista negin schurmetg dil plaz. Banduna el siu plaz da lavur ei quel da tut temps accessibels per in auter lava-aur.

Art. 13

Igl ei lubiu da far diever da suandonts utensils per lavar aur:

Utensils lubi
per lavar aur

- a) pala
- b) cazzetta ni taglier, respectiv dratg
- c) canals entochen ina lunghezia maximala da 1.20 m.

Art. 14

Igl ei scumandau da far diever da suandonts utensils, respectiv materials per lavar aur:

Utensils e material
scumandai per lavar aur

- a) da maschinas e tuts indrezs motorisai
- b) da stender sugas per tut diever
- c) da materias chemicas sco per exempel argien viv ni Natriumcyanid e.a.v.
- d) endrizzar tendas e campadis ordeifer la zona da campar.

Art. 15

Anfladas da bellezza singulara e da considerabla muntada ein d'annunziar alla suprastonza communal. La vischnaunca sa acquistar tals exemplars cun pagar ina indemnisaziun commensurada. Quella vegn fixada d'ina cumissiun dil fatg neutrala, risguardond ils cuosts d'explotar.

Anfladas specialas da
cristallas e mineralias

Art. 16

Mintga possessur d'ina lubientscha el senn dils art.3 e 4 da questa lescha sto haver cun el la lubientscha sco era la carta d'identidad.

Survigilonza

Las personas incaricadas cun la survigilonza ein legitimadas da controllar in e scadin, aschinavon ch'ins suppona ch'el mondi per cristallas e mineralias ni ch'el fetschi diever d'ina lubientscha da lavar aur.

Art. 17

Taxas

Las taxas per cavar cristallas e mineralias muntan:

	<u>minimal:</u>	<u>maximal:</u>
a) per persunas domiciliadas en vischnaunca	frs. 100.--	frs. 200.--
b) per burgheis grischuns e per Svizzers domiciliats el Cantun	frs. 250.--	frs. 400.--
c) per ulteriurs Svizzers ni per persunas digl exteriur domicil- iadas en Svizra (permissiun C)	frs. 400.--	frs. 600.--
d) per tuttas ulteriuras persunas digl exteriur	frs. 600.--	frs. 800.--
e) per cartas dall'jamna	frs. 100.--	frs. 200.--
f) per cartas dil di	frs. 20.--	frs. 40.--

La taxa annuala per la lubientscha
supplementara per siglientar
munta a: frs. 200.-- frs. 400.--

La taxa per lavar aur el senn digl
art. 4 da questa lescha munta a: frs. 200.-- frs. 400.--

L'adattaziun dallas taxas per las lubientschas succeda entras
la suprastanza communal.

Art. 18

Diever dallas taxas

La mesadad dallas entradas ord las lubientschas da cavar
cristallas e mineralias sto vegnir impundida per igl acquist d'ina
collecziun da cristallas e mineralias.

Art. 19

Cunterdretg

La lubientscha da cavar cristallas e mineralias vala era pil
territori dallas vischnauncas dalla Cadi, aschinavon che quellas
reglan il cavar cristallas e mineralias e salvan cunterdretg.

Art. 20

Ils survegladers, ils cavacristallas ed ils lava-aur han d'annunziar surpassaments da questa lescha alla suprastonza communal.

Tgisa

Art. 21

Surpassaments da questa lescha vegnan puni entras la suprastonza communal cun fallonza da tochen frs. 2'000.--. Cristallas e mineralias anfladas entras surpassar las prescripziuns restan proprietad dalla vischnaunca.

Castitgs

Art. 22

Vegnan las prescripziuns da questa lescha buca observadas, sa la lubientscha dada vegnir retratga. Plinavon san ins snegar novas lubientschas.

Retratga ni snegada
dalla lubientscha

Art. 23

Encunter decisziuns e disposiziuns dalla suprastonza communal sa vegnir recurriu enteifer 20 dis suenter la communicaziun alla Dertgira administrativa dil cantun Grischun.

Mieds legals

Art. 24

La suprastonza communal conceda tuttas lubientschas, dessegna ils survegladers e procura l'execuziun da questa lescha.

Execuziun

Art. 25

Questa lescha passa en vigur cun l'approbaziun entras il pievel. En quei mument vegn la lescha davart il cavar cristallas e mineralias dils 15 da november 1987 cassada.

Vigur

Acceptau dil pievel ella votaziun all'urna dils 21 da matg 2000.

Il president communal:
Aldo Tuor

Il canzlist communal
Anrdri Hendry

